

Masin-traktorjaamade tegevusest ja ülesannetest

Nõukogude võimu maksmahakkamisega Eestis hakati hoolitsemata ära jättes esmakordselt töötavate talupoegade elu ja töötingimuste parandamise eest. Kui vaadelda endise kapitalistliku kulakurežiimi aegset külla ja selle eluavaldu ning tõmmata võrdlusjooni uue nõukogude küllaga, siis võib iga vähikki, iga linlane mõista, mida on annud Nõukogude võim talurahvale. Maa on kuulutatud rahva omanduseks ja töötavale talupoegadele välja jagatud. On likvideeritud mõisad ja eured kulakute alundid ja antud neile maad, kes seda kõige rohkem vajasid, neile, kes seda ka tõsiselt harivad. Möödunud sügisel sai umbes 26 tuhat maata ja vähesed maaga talupoega maad. Anti rida seadusi, millega kaotati kulaku eksploateerimisvõimalus ja asuti sotsialistliku põllumajanduse ülesehitamisele.

Üks suuremaks ja tähtsamaks ülesandeks meie põllumajanduse arendamisel on selle täielik mehhaniseerimine ja sellega talupoegadele maaharimise kergendamine. Kapitalistliku korra päevil püüdsid üksikud jõukamad ainult masinate ja mehhaniseeritud põlluharimismeetoditega töötavate kehvik-talupoegade nahal profiiti lüüa. Kuna sotsialistlik ühiskonna kord näeb ette kõigi tööde ratsionaalse sooritamise, siis rakendatakse põllumajanduses mehhaniseeritud harimisviisi kui kõige otstarbekama. Mehhaniseerimishaasideks põllumajanduses kujunevad juba loodud ja loodavad masin-traktorijaamad ehk lühendatult MTJ-d. MTJ-d asuvad kõikide põllumajandusharude mehhaniseerimisele ja sotsialistliku põluharimise rajamisele maal. Edasi kergendatakse töötavate talupoegade tööd veel hobuselaenuamispunktidest kaudu, mis alluvad oma üldjuhtimisele ka MTJ-dele. MTJ-d annavad töötaavale talupoegadele kasutamiseks odava tasu eest traktoreid, kombine, niidumasinaid, kultivaatoreid, randaale ja palju teisi agregate, peale selle on talupoegadel võimalus saada ka hobuseid ühes vastavate harimisriistadega, sest iga uus maasaaja ei ole suutnud veel omale hobuseid muretseda ning teiseks ei pea iga uustalund hobuseid rohkem ülal kui maksimaalselt ühe. Kuid ühe hobusega maaharimine ei kuulu ratsionaalse põluharimise hulka ja sellega arvestades ulatati talupoegadele abistav käsi laenuamispunktide näol. Et aga MTJ-d võiksid tegutseda, selleks on vaja kaadreid.

Kvalifitseeritud traktorijuhtide-motoristide saamiseks asus Põllutöö Rahvakomissariaat kursuste korraldamisele. Virumaal valiti asukohaks Rakvere linn, kus toimuvad kursused ülevõimalise traktoristide baasi loomiseks. Nagu juba teada, algasid kursused

juba jaanuarikuus. Õppetöö ja tehnilise aluse teoreetiline täpsustamine ning praktiline Nõukogude Liidu masinate tundmaõppimine on kursuste eesmärgiks. Rakveres toimuvad kursused jagatakse kolm õppegrupp, nimelt edasijõudnute grupp, eestikeelne algajate grupp ja venekeelne algajate grupp. 30-liikmeline edasijõudnute grupp, kes omas juba küllaldase praktika traktoreil ja masinail, tegi juba 7. ja 8. märtsil oma oskuskatsed. Kui vaadelda edasijõudnute gruppi eksameil ja eksamite tagajärge, siis tuleb ütelda, et mehed tegid kõik võimaliku kursuse lõpetamiseks. Eksamil oli küll vanu ja noori, kuid kõigil oli üks kindel tahe — lõpetada võimalikult paremini, et rakendada kehvad üldised põllumajanduslikku mehhaniseerimisprotsessi.

Nüüd seisab traktoristide kool teise lennu väljalaskmise ees. Nimelt algasid 20. märtsil eksamid vene grupi õpilasil. Esimesel päeval esitati küsimusi teoreetiliste aluste tugewise kindlaksmääramiseks. Teisel päeval, s. o. 21. märtsil toimus praktiliste teadmiste kontrollitöökojas ja traktoritel. Iga kursuslane pidis seega sooritama ka praktilise katse, kuna esimesel edasijõudnute lennult seda ei nõutud. Vene grupi suurus on 17, kuna üks kursuslane lisandub neile ka eestikeelsest algajate grupist. Nii oleks teise lennu pere 18-liikmeline. Võib ütelda, et teine lend on oma teadmiste poolest kõrgel tasemel ja aitab veel tunduvalt tõsta esimese lennu küllaltki hinnanavat tulemuste nivood üleriigilises traktoristide-kursuslaste sotsialistlikus õppevõistluses. Pealegi tuleb arvesse võtta, et II lend asus katsete sooritamisele palju enne ettenähtud lõpetamisega ja tegi need hiilgavalt. „Peasüü“ selles edus langeb küll vene grupi vastutavale lektorile sms Ottile, kes on asja juures olnud otse isaliku hoolega ja seetõttu suutis oma „lapsed“ nii kõrgele tasemele viia.

Sellised tagajärjed on viinud Rakvere traktoristide kursused üleriigiliselt esirinda. Nende esimeste lendude õppetulemused näitavad, et virulased on aru saanud põllumajanduse mehhaniseerimise suurest tähtsusest ja on asunud agaralt sellele kaasa lööma. Ka talupoegade hulgas on asi suur hupi äratanud, sest soovivaldusi masinate ja traktorite kasutamiseks põldudel on saabunud sadasid. Kõik need üksikud eluavalduused moodustavad järkjärgult pildi, mida võime juba praegu tunda mehhaniseeritud põllumajandusena, kus kõik on alles algamas. Need üksikud eluavalduused on esimeseks sammuks kujundada noort ENSV täiuslikult mehhaniseeritud põllumajanduslikku maaks. E. Kukk